

open source

Neobična Linux distribucija

Slackware 10.0

Po mnogočemu različita od drugih, distribucija Slackware je ono najbliže čistom Linuxu koliko mu se može približiti. Odličan edukacijski alat, dobrih performansi, s novim paketima, ova distribucija upravo vapi za tim da ju se isproba

Piše: Ivan Capan

GNU/Linux svijet mijenja se naglo, bez pravila i povoda. Stari proizvodi se odbacuju, novi se prihvaćaju, nekad i bez jasno vidljivih razloga. Obično presuđuju detalji, subjektivna preporuka ili jednostavno globalni trendovi i svijest ljudi o proizvodu. Dovoljno je da se neki od proizvođača zamjeri zajednici i istog trena pada u zaborav (XFree86), makar dotad bio praktički referenca na svom terenu. Tako je u nekoj mjeri i s Linux distribucijama. Kakva je situacija u nas? Hrvatska Linux zajednica aktivni je sudjeluje u diskusijama samo u jednoj Usenet grupi, no uzorak je dobar, pa nam i ona daje realnu sliku situacije. Tako se kroz presjek dužeg vremenskog razdoblja može - po pojavi pitanja o konkretnoj distribuciji - pratiti zastupljenost i popularnost pojedine.

Tako su u rujnu prošle godine eksplodirala pitanja o Knoppixu (pogađamo zašto), a nedugo poslije i Mandrakeu (što se poklopilo s izdavanjem verzije 10.0). Ostale su bile relativno malo prisutne, no iznenadila nas je jedna distribucija koja je oduvijek bila zapostavljena od široke publike baš zato što joj nikad nije podilazila. Pogadajte: Slackware.

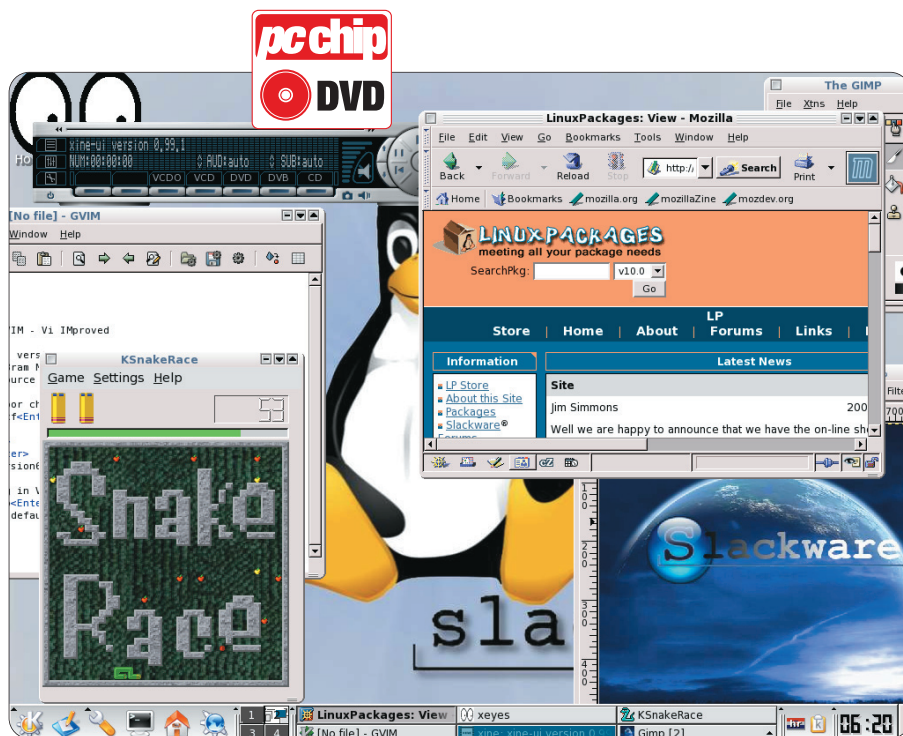
Kako mi pratimo trendove, ali i želje čitatelja, trebalo je brzo reagirati, pa smo tako uspjeli staviti cijelu distribuciju na naš DVD (srećom, jedna je od manjih - samo dva CD-a). U recenziji i uputama koje slijede pokušat ćemo saznati što je Slackware učinilo tako popularnim.

Povijest

Prva stvar koja se sa Slackwareom povezuje jest da je to najstarija aktivno održavana Linux distribucija, čiji počeci datiraju još od sredine 1993. godine. Nastala je kao reakcija jednog čovjeka - Patricka Volkerdinga - na tadašnju SLS distribuciju, koja nije htjela prihvatiti njegova poboljšanja. Zato je osnovao vlastitu, te je manje-više vlastoručno održava već jedanaest godina. Dojmljivo, usporedimo li to s drugim distribucijama koje imaju ili plaćene programere ili na stotine dobrovoljaca. Podrijetlo imena Slackware je zanimljivo. Vuče korijene iz kvazireligije "Church of the SubGenius", gdje riječ Slack označava osjećaje slobode, neovisnosti i originalnog razmišljanja koji dolaze kad se ispunje vlastiti ciljevi - baš kao i *open source* pokret. Budući da bez sumnje rad na Slackwareu autoru pričinjava zadovoljstvo, s neprekinutim žarom i dalje se brine za svoje vjerne korisnike. Upravo je ta distribucija stvorila pasioniranu zajednicu koja joj se - jednom kad ju isproba - uvijek vraća.

Slackware protiv svih

Slackware se po svojoj filozofiji znatno razlikuje od svih ostalih popularnijih distribucija i

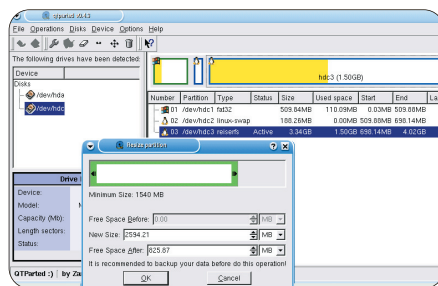
vjerojatno najviše nalikuje sustavu koji bismo sami izgradili isključivo od dostupnih GNU programa, nepromijenjenih na bilo koji način. Naime, praktički svaka komercijalna distribucija dodaje neke svoje alate za konfiguraciju, mijenja datoteke, stavlja vlastite zakrpe u *kernel*, petlja se i tamo gdje joj možda i nije mjesto. Najočitiiji primjer su upravo GUI alati za konfiguraciju koji mijenjaju datoteke na način da prebrišu ručne promjene. Patrickova odluka bila je nedvosmislena: nečeg takvog neće biti na Slackwareu. Nikakvi "čarobnjaci" nisu dostupni (osim instalacijskog postupka) i svaki se program i dio sustava mora ručno konfigurirati. Posjedujemo potpunu kontrolu, sve dok znamo što radimo. Greške koje bi mogao

napraviti sustav neovisno o korisniku minimalne su, jer što je stvar jednostavnija, teže će se pokvariti.

Zamislite samih autora pojedinih programa poštovani su u potpunosti, jer se pretpostavlja da oni znaju bolje nego netko tko pakira taj program za pojedinu distribuciju. Ne kaže se bez razloga: tko zna Slackware, zna Linux. Tko zna neki drugi, zna taj neki drugi. Naravno, ovaj će stav odbiti brojne korisnike koji bi Linux jednostavno što prije htjeli početi koristiti, bez previše razmišljanja i učenja, no Slackware je takav kakav jest. Na nama je da odlučimo hoćemo li uložiti vrijeme u znanje ili pak u produktivnost. Srećom, neka grafička sučelja (posebice to vrijedi za KDE) imaju vlastite programe za konfiguraciju, koji onda mogu promijeniti systemske postavke, kao što ćemo kasnije vidjeti.

Paketi

Još jedna od njegovih specifičnosti (mana!) je i paketni mehanizam, odnosno nedostatak istog. Navikli smo da DEB i RPM paketi u sebi imaju dodatne informacije o programu, poput ovisnosti o drugim paketima, pomoćnim skriptama i općenito mnoštvu informacija za instalaciju. Slackware nema ništa od toga. Njegovi paketi jednostavno su TAR.GZ pakirane arhive, a instalacija se svodi na njihovo otpakiranje u direktorije. Ako je za rad nekog pro-

▲ **Qtptard je besplatan grafički alat za promjenu veličine particija, ekvivalentan Partition Magicu**